

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Затверджую

Голова приймальної комісії
НУ «Запорізька політехніка»

Віктор Грешта

28 квітня 2023 року

ПРОГРАМА

фахового іспиту для абітурієнтів, які вступають до НУ «Запорізька політехніка» на навчання за освітнім ступенем «магістр» на основі НРК6, НРК7 за спеціальністю 016 Спеціальна освіта.

Для оцінки знань абітурієнтів на фаховому іспиті фаховою атестаційною комісією розроблені критеріально-орієнтовані тестові завдання, які дозволяють встановити рівень сформованості компетентностей необхідних для засвоєння змісту навчання за спеціальністю 016 Спеціальна освіта ступеня «магістр».

Фаховий іспит може проводитись очно та/або дистанційно із використанням інформаційного сервісу «Система дистанційного навчання» НУ «Запорізька політехніка» (за заявою вступника). При проведенні в дистанційному форматі обов'язковою є процедура візуальної ідентифікації вступника, здійснюється відеофіксація іспиту.

Вступники повинні знати:

- теоретичні основи корекційної педагогіки;
 - понятійно-термінологічний апарат корекційної педагогіки;
 - основні категорії порушень психофізичного розвитку та причини їх виникнення;
 - психолого-педагогічну характеристику дітей з різними порушеннями психофізичного розвитку та особливості роботи з ними в умовах корекційної та інклюзивної освіти;
 - принципи корекційно-розвиваючого навчання;
 - організацію навчання та виховання дітей з різними видами порушень психофізичного розвитку;
 - методи, прийоми, засоби і форми організації навчання дітей з різними особливостями психофізичного розвитку;
- вміти:
- здійснювати моніторинг розвитку дітей, що мають труднощі у навчанні та адекватно оцінювати причини, які ці труднощі спричиняють;
 - своєчасно виявляти відхилення у розвитку учнів та здійснювати правильний психолого-педагогічний супровід дітей, що потребують корекції психофізичного розвитку;

- здійснювати індивідуальний та диференційований підхід до учнів з вадами психофізичного розвитку в умовах інтегрованої та інклюзивної освіти;
- формувати готовність здорових учнів до позитивної спільної взаємодії з однолітками, що потребують корекції психофізичного розвитку;

При підготовці завдань комісія виділила такі основні розділи з переліком тем:

1. Теоретичні основи корекційної педагогіки:

- Предмет, цілі, завдання, принципи і методи корекційної педагогіки.
- Основні категорії корекційної педагогіки.
- Зміст, принципи, форми і методи виховання і освіти дітей з психофізичними порушеннями розвитку.
- Онтогенез, дизонтогенез, види дизонтогенезу.
- Особливості аномального розвитку.
- Класифікації порушень розвитку дитини.
- Галузі спеціальної педагогіки - олігофренопедагогіка, тифлопедагогіка, сурдопедагогіка, логопедагогіка, аутологія, ортопедагогіка.
- Категоріально-понятійний апарат корекційної педагогіки.
- Адаптація, реабілітація, соціалізація та інтеграція осіб з порушенням психофізичного розвитку;
- Організація і структура спеціальної освіти в Україні.

2. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями психофізичного розвитку:

- Причини порушеного розвитку та фактори, які їх визначають.
- Роль біологічного та соціального факторів у виникненні та подоланні відхилень у розвитку.
- Види та параметри психічного дизонтогенезу.
- Типології відхиленого розвитку.
- Медична та педагогічна класифікації порушень слуху та причини виникнення патології.
- Порівняльний аналіз класифікацій затримки психічного розвитку М.С.Певзнер та К.С. Лебединської.
- Психолого-педагогічна характеристика дітей із затримкою психічного розвитку.
- Психологічні закономірності розвитку дітей із затримкою психічного розвитку.
- Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.
- Психолого-педагогічна характеристика дітей з вадами зору.
- Психолого-педагогічна характеристика дітей з вадами слуху.
- Психолого-педагогічна характеристика дітей з аутизмом.
- Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням мовлення.
- Розумово відстали діти: причини, визначення, класифікація, психолого-педагогічна діагностика дітей.
- Характеристика складних порушень розвитку.

3. Особливості корекційно-розвивальної роботи з дітьми з особливостями психофізичного розвитку в загальноосвітньому просторі:

- Політика України в галузі соціального захисту дітей з особливими потребами.
- Нормативно-правове забезпечення корекційно-розвивальної роботи в Україні.
- Інноваційні технології навчання, виховання, розвитку та корекційно-розвивальної роботи з дітьми з особливими потребами.
- Передовий досвід у корекційно-розвивальній роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.
- Система корекційно-розвивальної роботи з дітьми в умовах інклюзивного навчання.
- Особливості навчання і виховання дітей з порушеннями зорової функції у спеціальних закладах.
- Організація допомоги дітям з порушеннями зору в умовах загальноосвітнього закладу.
- Організація допомоги дітям з порушеннями слуху в умовах загальноосвітнього закладу.
- Навчання і виховання дітей з порушеннями слухової функції у спеціальних закладах.
- Навчання і виховання дітей з порушеннями опорно-рухової системи у спеціальних закладах.
- Навчання і виховання дітей з порушеннями інтелекту у спеціальних закладах.
- Навчання і виховання дітей із затримкою психічного розвитку у закладах та групах інтенсивної педагогічної корекції.
- Основні напрями корекційно-розвивальної роботи з дітьми з порушеннями мовлення в дошкільному навчальному закладі.
- Корекційно-розвивальна робота з дітьми з розладами аутичного спектру.
- Психолого-педагогічні і соціальні аспекти підвищення ефективності корекційно-реабілітаційної роботи з дітьми з особливими потребами.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою від 100 до 200 балів або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»).

Кожний варіант тестів містить 30 завдань, які розподілені за трьома рівнями складності (по 10 завдань кожного рівня). Складність екзаменаційних завдань визначається, як правило, кількістю логічних кроків, які повинен виконати абітурієнт у процесі пошуку відповіді.

1-й рівень містить 10 завдань мінімального рівня складності, для відповіді на які достатньо орієнтуватися в основних поняттях корекційної педагогіки.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється двома балами.

2-й рівень, який містить 10 завдань середнього рівня складності, правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється трьома балами.

3-й рівень містить 10 завдань підвищеної складності, відповідь на які вимагає володіння абітурієнтом спеціальним педагогічним категоріально-понятійним апаратом.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється п'ятьма балами.

Отже, максимальна кількість балів, яку абітурієнт може отримати за правильно виконані завдання всіх трьох рівнів, складає 200 балів.

Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо кількість отриманих балів становить більше ніж 100 балів.

У разі наявності в паперовій роботі більше однієї відміченої відповіді на кожне запитання, за це запитання виставляється нуль балів (окрім випадків, коли одна з відмічених відповідей на запитання закреслена, а інша зазначена акуратно та чітко).

Усі попередні кроки і міркування, що приводять до відповіді на завдання, абітурієнт виконує на чернетці. Перевірка цих записів екзаменаторами не передбачається. Екзаменатори перевіряють лише вірність закреслених відповідей серед запропонованих на кожне завдання варіантів А, Б, В, Г, Д, Е в листі відповіді.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Синьов В.М. Основи дефектології: навч. посіб. для студентів пед. ін-тів / В.М. Синьов, Г.М. Коберник. – Київ: Вища шк., 1994. – 143 с.
2. Синьов В.М. Освітня інтеграція учнів з інтелектуальними порушеннями: навчально-методичний посібник / В.М. Синьов, В.І. Бондар. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. – 398 с.
3. Синьов В.М. Психологія розумово відсталої дитини: підручник: В.М. Синьов, М.П. Матвєєва, О.П. Хохліна. – К.: Знання, 2008. – 359 с.
4. Синьов В.М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: підручник / В.М. Синьов. – К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2007. – Частина 1. – 238 с.
5. Синьов В.М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: підручник / В.М. Синьов. – К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2009. – Частина 2. – 224 с.
6. Миронова С.П. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: підручник / С.П. Миронова. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2015. – 312 с.
7. Миронова С.П. Самостійна робота студентів з підготовки до підсумкової атестації за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта»: навчальний посібник. / Миронова С.П., Доучина Т.О. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2019. – 132 с.

8. Колупаєва А.А. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання: наук.-метод. посіб. / А.А. Колупаєва, Л.О. Савчук; М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук, Ін-т спец. педагогіки. – Київ : Наук. світ, 2010. – 196 с.
9. Спеціальна педагогіка: понятійно-термінологічний словник / За ред. Академіка В.І.Бондаря. – Луганськ: Альма-матер, 2003. – 436 с.
10. Діти з особливими потребами у початковій школі: поради батькам. Книга 3. / За ред. В.І.Бондаря, В.В.Засенка. – К.: Науковий світ, 2006. – 210 с.
11. Довідник учителя-логопеда / Авт.-упор. Лупінович С.М. – Тернопіль:Мандрівець, 2008. – 112 с.
12. Синьова Є.П. Тифлопсихологія: Підручник. – К.: Знання, 2008. – 365 с.
13. Мартинчук О.В. Основи корекційної педагогіки: [навч.-метод. посіб. для студентів напряму підготовки «Дошкільна освіта»] / Олена Валеріївна Мартинчук. – К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. – 288 с.
14. Особливості розвитку, виховання та навчання дітей з порушеннями слуху дошкільного віку: [наук.-метод. посіб.] / За ред. С.В. Литовченко. – К.: Педагогічна думка, 2011. – 128 с.
15. Психолого-педагогічний супровід дітей з порушеннями зору та слуху / За ред. Л.С. Вавіної. – К.: Наук. Світ, 2009. – 168 с.
16. Психолого-педагогічний супровід дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та розумового розвитку / За ред. Л.С. Вавіної. – К.: «АТОПОЛ», 2010. – 242 с.
17. Психолого-педагогічний супровід дітей з порушеннями слуху та інтелекту / За заг. Ред. В.І. Бондаря, В.В. Засенка. – К.: ТОВ «Поліпром», 2007. – 171 с.
18. Миронова С.П. Підготовка вчителів до корекційної роботи в системі освіти дітей з вадами інтелекту: монографія / С.П. Миронова.– Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2007. – 304 с.
19. Шеремет М.К. Хрестоматія з логопедії. Історичні аспекти. Дислалія. Дизартрія. Ринопалія. / М.К. Шеремет, С.Ю. Конопляста - К.: КНТ, 2008. - 380 с.

Затверджено на засіданні
фахової атестаційної комісії
спеціальності 016 Спеціальна освіта
«28» квітня 2023р.

Голова фахової атестаційної комісії
спеціальності 016 Спеціальна освіта

І.В. Пуцина